

Tato práce se zaměřuje na základní popis jazykovědného jevu zvaného ergativ. Pojmem "ergativ" nebo spíše "ergativní konstrukce" rozumíme takovou konstrukci, v níž je syntaktickým východiskem objekt ve tvaru přímého nezávislého pádu- tzv. absolutivu- zatímco konatel děje je řízen tranzitivním slovesem a má tvar nepřímého závislého pádu zvaného ergativ nebo také agentiv/agenciál. Tato konstrukce připomíná naši pasivní konstrukci, ale ta je v češtině a v dalších jazycích pouze jednou z obou možností - a to ještě méně častou či okrajovou, kdežto ergativní konstrukce je v uvedených ergativních jazycích nejen konstrukcí základní, ale také jedinou¹. Především ve starších jazykovědných pracích se velmi často objevoval názor, že ergativní konstrukce je totožná s pasivní. Dnes se můžeme domnívat, že ergativní konstrukce má pasivní původ a například v hindštině nemůže být ergativní konstrukce zaměňována za pasivní už z toho prostého důvodu, že v tomto jazyce existují obě konstrukce, tedy jak ergativní tak i pasivní konstrukce. Podle Dixona² můžeme najít ergativ přibližně v jedné čtvrtině všech světových jazyků. V geografickém rozšíření tohoto jevu můžeme ovšem pozorovat jistou pravidelnost. Například mezi evropskými jazyky najdeme velice málo jazyků ergativních- jako příklad můžeme uvést baskičtinu. Mezi ergativní jazyky dále patří také jazyky okolí Kavkazu, tibeto-barmské jazyky, jazyky austronéské rodiny nebo jazyky papuánské. Naopak velice řídký výskyt ergativity můžeme prokázat v jazycích Afriky nebo Severní Ameriky.

Ne všechny jazyky jsou však plně ergativní, ba naopak, většina z nich je ergativní jen částečně (split-ergativ[#]). Příkladem takového jazyka je právě hindština, jež má částečně ergativní morfologii podmíněnou dokonavým časem a zcela akuzativní syntax.

Ve své práci se zaměřuji na popis jevu, na jeho definice v odborné literatuře a tyto poznatky demonstruji na textech z moderní hindské prózy.